

*“Gewoon
leven, net als
ieder ander.
Dat mogelijk
maken is mijn
doel in de
Tweede
Kamer”*

APRIL RANSHUIJSEN

Sport: wereldkampioen rolstoelhockey 2004 en 2014, Europees kampioen 2012

Hobby's: politiek, sport, fotografie, theater

Werk: Programma 'Onbeperkt Meedoen!' van het Ministerie van VWS

Politieke carrière: fractievoorzitter GroenLinks Nijmegen. Kandidaat Tweede Kamerverkiezingen 2021 voor GroenLinks

Website: aprilranshuijsen.nl

Kandidaat-Kamerlid April Ranshuijsen

“Ik bewoëi me graag overal tegenover”

De Nijmeegse GroenLinks-fractie voorzitter April Ranshuijsen staat op de kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen op nummer elf. Wie is deze rollende politica en wat wil ze bereiken?

Tekst **Paul Waayers**
Foto's **Elisabeth Lanz**

Het curriculum vitae van April Ranshuijsen is nokkievol 'afgetankt' met de meest uiteenlopende activiteiten. Een theateropleiding, het wereldkampioenschap rolstoelhockey, een drukke baan bij het Ministerie van VWS (programma Onbeperkt Meedoen!). Ze is fanatiek fotografe en bovendien fractievoorzitter van GroenLinks in Nijmegen en kandidaat voor diezelfde partij voor de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. Als nummer elf op de lijst is de kans dat ze gekozen wordt niet ondenkbeeldig: GroenLinks heeft momenteel veertien zetels in de Kamer. Tijd voor een uitgebreid kennismakingsgesprek.

Wat kunnen we in de Tweede Kamer van je verwachten?

“Nou, ik heb een paar heel belangrijke punten waar ik me persoonlijk sterk voor ga inzetten als ik word gekozen. De manier waarop de overheid iets wil regelen, moet altijd goed worden besproken met

de mensen - ook die met een beperking - die daar gebruik van maken. Kijk, als het over mensen met een beperking gaat, denkt iedereen meteen aan zorg. Terwijl het om zoveel meer gaat. Wonen, werken, een opleiding volgen, leuke dingen doen in je vrije tijd, tot aan een simpel opritje bij een loopbrug aan toe. Gewoon leven dus, net als ieder ander. Dat mogelijk maken is mijn doel in de Tweede Kamer. Zorgen dat politici, ministers en journalisten beter gaan begrijpen wat die zinsnede *iedereen kan meedoen* betekent. En dat we daarvoor de dingen regelen die nodig zijn. En verder zal ik overal het VN-Verdrag Handicap erbij halen, daarin staat immers wat Nederland moet doen om de positie van mensen met een beperking te verbeteren, zodat ze in alle opzichten ook inderdaad gewoon mee kunnen doen in de samenleving. Daarom zal ik continu collega-politici en ministers vertellen waarom dat VN-Verdrag Handicap zo enorm belangrijk is. Net zolang tot iedereen het echt begrijpt. Gelukkig staan er wat dat betreft ook al heel veel punten in het verkiezingsprogramma van »

GroenLinks. Daarom heb ik ook bewust voor deze partij gekozen.

Naast het constant de vinger aan de pols houden wat nieuw beleid voor mensen met een beperking in de praktijk betekent, wil ik ze ook meer betrekken bij de ontwikkeling van dat nieuwe beleid. En weet je wat nu zo grappig is? Ik zit in een rolstoel. En juist die 'beperking' is, in combinatie met *die* boodschap plus mijn opvallende achternaam - denk ik - een *unique selling point*."

Wil je iets over je fysieke beperking vertellen?

"Op mijn vijfde werd er een spierziekte bij mij vastgesteld. Dus als kind wende ik al aan het feit dat ik anders was dan andere kinderen. Tijdens gymles kon ik bijvoorbeeld niet in een touw klimmen of meedoen met voetballen, want daar waren mijn spieren niet sterk genoeg voor. Dat had natuurlijk wel consequenties. Docenten bijvoorbeeld snapten niet dat ik echt iets mankeerde, omdat ik er gewoon gezond uit zag. Na een kort uitstapje naar het speciaal onderwijs wilde ik in de brugklasperiode toch weer terug naar een reguliere school. Ik wilde er gewoon bijhoren. Achteraf zou je dat kunnen zien als mijn strijd voor emancipatie voor mensen met een beperking. Maar in dat reguliere onderwijs liep ik weer tegen hetzelfde aan: mensen - zeker mijn klasgenoten van toen 12-13 jaar - snapten mijn verhaal niet. Al snel was ik het pisaaltje en werd ik weer gepest. Ze vonden het 'leuk' om mij van een trap af te duwen, pootje te haken of de banden van mijn fiets leeg te laten lopen, zodat ik met mijn slappe spieren naar huis moest lopen. Eenmaal thuis was ik dan zo uitgeput dat ik de volgende dag niet naar school kon. Daardoor moest ik weer terug naar het speciaal onderwijs dat op zijn beurt - naar mijn smaak - weer te beschermend was. Bovendien vind ik het niet goed dat je eigenlijk in twee gescheiden werelden opgroeit."

"Zit je in de positieve spiraal, dan word je daar blij en trots van"

Wat leerde je daar mentaal van?

"Ik leerde te *wheelen* en *dealen* met de situatie en in tegenstelling tot mijn spieren werd ik ondertussen verbaal juist steeds sterker, omdat ik me op een andere manier moest verweren. Uiteindelijk kon ik qua adremheid iedereen wel aan. Dat stond ook op mijn schoolrapporten: *April is niet op haar mondje gevallen*. Ik wilde de strijd op de intelligente manier winnen. Dat heb ik toen leren ontwikkelen, wat nu bijdraagt aan mijn politieke carrière."

Wanneer kreeg je je eerste rolstoel?

"Op mijn vijfde werd die spierziekte vastgesteld, op mijn twaalfde ging het lopen eigenlijk niet meer, maar toch heb ik tot mijn zeventiende nog kunnen 'lopen'. Daarna was het echt afgelopen."

En vanuit je rolstoel vatte je het plan op om aan een toneelopleiding te beginnen?

"Ja grappig, hè? Maar dat zat er al heel jong in. Als kind ging mijn hart al sneller kloppen bij het zien van een musical, toneelstuk of film. Daarnaast voelde ik toen al dat je via het medium theater mensen kan raken, aan het denken kan zetten, maar ook - heel belangrijk - aan het lachen kan maken. En in het theater is het legitiem om in de huid van een ander te kruipen. Je mag voelen hoe het is om even heel iemand anders te zijn. Buiten het theater word je dan voor gek verklaard."

Hoe waren de reacties op de aanmelding van een aspirant-actrice in een rolstoel?

"Nou, ik heb wel echt alle theateropleidingen in Nederland af moeten bellen. Aanvankelijk was iedereen enthousiast, totdat ik ze over mijn rolstoel vertelde. Dan viel het gesprek standaard stil. Heel naar allemaal. Ook het UWV zag het niet echt als een kansrijk beroep voor mij. Van alle kanten werd het ontmoedigd. Daarom was de reactie van de Theateropleiding Rotterdam zo geweldig. Bij mijn informatieve telefoontje, waarbij ik ook over mijn rolstoel vertelde, zeiden ze gelijk: 'Oh leuk. Gaan we doen. Niet alles zal toegankelijk zijn, maar we zien wel. En wat voor de andere studenten geldt, geldt ook voor jou. We beoordelen je - beperkt of niet - op je competentie. Heb je dat, dan slaag je, heb je dat niet, dan heb je pech.'

Van dat antwoord werd ik zo gelukkig! Ik begon deze driejarige opleiding in 2008 en al die tijd heb ik nooit dat gevoel van 'rolstoelbuitenbeentje' ervaren. Integendeel. Ik kwam daar helemaal tot bloei, omdat het zo'n verademing was. Ik was één

“Als het over mensen met een beperking gaat, denkt iedereen meteen aan zorg.”

van hen. Achteraf gezien was dat voor mij een hele belangrijke stap. Ik kan met mijn rolstoel theater maken en dat ga ik de wereld vertellen ook!”

Maar je had de wereld toch al iets eerder ‘iets’ duidelijk gemaakt?

“Je doelt natuurlijk op mijn rolstoelhockeyverleden. Kijk, toen ik op mijn zeventiende definitief in een rolstoel terecht kwam, hield ik mentaal nog steeds heel veel van sport. Maar mijn lijf deed niet meer echt mee. In het internaat Werkenrode, waar tweehonderd jongeren met een beperking woonden, maakte ik kennis met rolstoelhockey en ik bleek één van de beteren. Ik wist ook dat er een Nederlands team was en ik had gelijk allerlei ambities. Na hard trainen werd ik in 2004 wereldkampioen, daarna Europees kampioen en daarop wéér wereldkampioen.”

Hoe kan dat?

“Kijk, je hebt een positieve en negatieve spiraal. Daar geloof ik heilig in. En op het moment dat jij merkt dat iets lukt, dan is dat een soort van beloning. Zit je in de positieve spiraal, dan word je daar blij en trots van. Vervolgens ga je nog een stapje zetten en nog een. Dus die *flow* van positieve energie versterkt elkaar.”

Vervolgens doe je nog wat andere dingen zoals dagvoorzitter en hou je inspiratiesessies om daarna te snuffelen aan de politiek.

“Ja klopt. Nu zat ik vroeger altijd al in schoolraden en dat soort dingen. Ik bemoeide me echt overal tegenaan. Toen kwam er de periode van decentralisatie. Gemeenten namen overheidstaken over op de gebieden Wmo, jeugdzorgwet en Participatiewet. Daar heb ik me flink over uitgesproken, zo van ‘besef-fen jullie wel dat met jullie voorgestelde maatregelen een aantal mensen tussen wal en schip gaat vallen?’

Ik heb afspraken gemaakt met Kamerleden, heb veel gesprekken gevoerd en ben daardoor in aanraking gekomen met de politiek en leerde hoe je daar invloed op kunt uitoefenen. Ik mocht in Den Haag met verschillende partijen meelopen en toen begon mijn politieke vuur echt op te laaien. Dat was trouwens ook het moment dat ik ontdekte dat de partijcultuur van GroenLinks het beste bij mij paste. Uiteindelijk kwam ik terecht bij GroenLinks in de gemeenteraad van Nijmegen. Ik mocht met de fractie meedraaien als ondersteuner, dat heb ik twee jaar gedaan. Sinds 2018 ben ik daar fractievoorzitter. En dan nu de Tweede Kamerverkiezingen op 17 maart 2021!”

«